

ובסוף ליבא למימר דאין
הוי אמר אין מדליקין
סעם סוף דהיינו בשבת
ומשום דמותר לשתתש
לאורם אבל בחול מדליקין
דבשבת אין זקוקים לה'כ
לא ס'ל למימר דאין מדליקין
בשבת אלא כדדא' ס'ל
פ'ח מותר לשתתש לאורם
[תוספות ישינים]

ואין יכול להדליק בשבת וי"ל דא"ל
בחול בין שבת בין חול דחד טעמא
מדליקין סהם מדקאמר בין בחול
אחר בשבת שלא להדליק לבד מט
סבר דמותר להשתמש לאורה ומיור
רב דקאמר מדליקין בין בחול בין
בשבת לא הוה מני' למומר מדליק
סהם דה"ל דוקא בחול אבל בשבת
אין מדליקין שם ויה דבסתמא לא
היינו צויר ששום אדם יחזיר לאכור
להשתמש לאורה וכן הלכתא דבר
חטאת אכור להשתמש לאורה כרב
ובר' יוחנן ואב"י גמי קיבלה ורב
ויבא' גמי משמע לקמן דס"ל הכי
ובשבת אין צוקן לה דהוא סבירא
להו הכי ורב הוה יחיד דולא וליה
הלכתא שוותיה :

דא לא דלוקן מדליק . אלס מאלן
וואלך עבר זומן זומר הר"ר
פירט דעם ליזער וועלדיק בליזע מיד
אלס יאזער יוזער מדלי וז"ל אלס
זומר ידליק מספק דאס זענען שטויב
זייערע אלס וואס דעמאלט איז לחוש
זייער ידליק דאטו איז לט הימער אלס
בני בנים שטריי וועלדיקן זענען :
המהדרין זון מהסדרין גלאה
לר"ר דב"ש ז"ל לא
זיינען אלס אלס זייער שטן ים
אזער הייזער דאסער הימערל כשמוסין
אזער אויף מחסר שטאל כנגד יעושים
בגמטוס אלס אלס אלס עושה
לכל אדם אלס יעושים זענען אלס עושה

בא: הוֹכֵחָה שֶׁכִּסְרוּ שָׂקָי יֵשׁ בָּנִי
 דָּם צְבוּת: **מִצוֹת** לִמְנוּחָה עַל
 פֶּתַח בֵּיתוֹ מִצָּפוֹן. וּמִיּוֹרֵי דְלוּסָה
 אֵלֶּה בֵּית עֹמֶד סוּמָךְ לְהַזִּיר
 עַל אִם יֵשׁ חָזֵר לִפְנֵי הַבַּיִת מִזֶּה
 מִצוֹת עַל פֶּתַח חָזֵר לְחֹזֵר לִקְנוֹן
 אֲדָר שִׁשׁ לֵה ב' פִּתְחוֹס תְּרִיבָה ב' ע'
 וְהוֹ אֲחֵרֵי מִנִּי גַר שִׁשׁ לֵה שְׁנִי א'
 עַל צִוּוֹת לִשְׁנֵי בְּנֵי אִם מִשְׁמַע
 בְּנֵי צִוּוֹת וְאִם הֵיוּ מִצְוִיִּים עַל פִּתְחוֹ
 וְיִשְׁתֵּה הָיָה לִזֶּה מִצְוִיִּים וְזֶה מִשְׁמַע
 לֵאמֹר: אִי מִנְּחִיִּים עַל פֶּתַח הַחֲזֵר אֲחֵי
 יִשְׂרָאֵל: **וּבִשְׁעָתָה** הַסְכֵּנָה. נִרְאָה
 שֶׁהָיָה מִנִּי אֲחֵי חֲבֵרֵי לִבְדֵּל
 לְחֹזֵר ב' סִירָה (לִקְנוֹן 77 מִנִּי וְשֵׁם)
 וְלִפְנִסְלֵם שֶׁרָגָה דְּמִזְכֹּרָתָהּ מִקְמִי
 יִרְבֵּי צִבְרָתָהּ וְאִם עֵדֵל הַשְׁתָּן נִמִּי
 וְהָיָה לְחֹזֵר מִצְוִיִּים בְּנִיִּים (77 יי)
 הַבַּר בַּר מִנֵּה תִשֵּׁם אֲחֵי חֲבֵרֵי
 לְשֶׁרָגָה מִקְמִיּוֹהוּ וְיֵל חֲזֵר
 הַנִּיגֻלוֹת כ"כ לִחֲפַס צְבוּתִים*:

וְהָיָה מוֹנֵחַ בְּחֻמְתּוֹ שֶׁל כ"ג.
 אִם כִּבְר גִּזְרוּ עַל
 רִים לַהֲוֹת כֹּזְבִים * (נדה פ"ה)
 (גרי) ז"ל שְׁהִיָּה מוֹנֵחַ בְּחֻמְתּוֹ
 קֵץ שֶׁל אֶהֱסִינָה הַכּוֹלִי:
 זר

יני חייב רבי יהודה אומר ב
מיתה בתוך עשרה דאי ס"ד ל
מרחא ליה טובא אתי לאימנוע

אין זקוק לה ומותר להשתמש לאורה א"ר
ז"ר אמר רב מתנה ואמרי לה א"ר ז"ר
אמר רב "פתילות ושמינים שאמרו חכמים
אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן
בחנוכה בין בתל בין בשבת א"ר ירמיה
מאי טעמא דרב קסבר יכבתה אין זקוק לה
ואסור להשתמש לאורה אמרה רבנן קמיה
דאביי משמיה דר' ירמיה ולא קיבלה כי אתא
רבין אמרה רבנן קמיה דאביי משמיה דר'
יוחנן וקיבלה אמר אי זכאי גמורתיה
לשמעיתיה מעיקרא והא גמרה נפקא מינה
לגירסא דניקוטא וכבתה אין זקוק לה ורמינהו
ימצותה *משמשקע החמה עד שתכלה רגל
מן השוק מאי לאו דאי כבתה הדר מדליק לה
לא דאי לא אדליק מדליק וא"נ לשיעורה
עד שתכלה רגל מן השוק ועד כמה אמר רבה
בר בר חנה אמר ר' יוחנן עד דכליא ריגלא
דתרמודאי : ת"ר 'מצות חנוכה נר איש וביתו'
והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן
המהדרין ב"ש אומרים יום ראשון מדליק
שמינה מכאן ואילך פותח והולך וב"ה אומרים
יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף
והולך אמר עולא פליגי בה תרי אמוראי
במערבא ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבדא
חד אמר טעמא דב"ש כנגד ימים הנכנסין
וטעמא דב"ה כנגד ימים היוצאין וחד אמר
טעמא דב"ש כנגד פרי החג וטעמא דבית
הלל *דמעלין בקדש ואין מורידין אמר רבה
בר בר חנה א"ר יוחנן שני קנים היו בצידן
אחד עשה כב"ש ואחד עשה כדברי ב"ה זה
נותן טעם לדבריו כנגד פרי החג וזה נותן
טעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורידין ת"ר
הנר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו
מבחוץ אם היה דר בעלייה מניחה בתלון
הסמוכה לרח"ק ובשעת הסכנה מניחה על
שלחנו ודיו אמר רבא צריך נר אחת
להשתמש לאורה ואי איכא מדורה לא
צריך ואי ארס חשוב הוא אע"ג דאיכא
מדורה צריך נר אחת : מאי חנוכה דתנו
בגן 'כב"ה בכסליו יומי' דחנוכה תמניא
ענין דלא למספד בהון ונדלא להתענות בהון

שכשנכנסו יוונים לחיכל ממזא* כל השמנים
נות השמונאי ונצחום בדקן ולא מצאו אלא
ונחם בחותמו של כחן גדול ולא היה בו א
וגם והדליק ממנו שמונה ימים לשנה אחרת
בהלל (ותודעה.)*) תנן תחם גין היוצא מתחת הפ
ממעון פשתן והוא עובר ברישות הרבים ונכנס
גרו של חנוני והדליק את הבירה בעל הגמל הי
ר הנוכח פטור *אמר רבינא*) (משום דרבה) זא
עלה מעשרה לימא ליה היה לך להניח למעלה
ממצוה : *אמר ר* כהנא דרש רב נתן בר ס
(*) פ"ק ס"ג ס"ז ע"ב

12/3/2017

שרי : ואסור להשתמש לאורס . שיהא
 למיחס להשייה : ולא קבלס . שלא
 ופלי . אילו הייתי זוכה ללמודה הייתי
 יורבא ד'נקאס . מתקיים יותר משל
 נקרה : לשיפורס . שיהא זה שמן
 כשיעור הזה ומיהו אם כיתה אין
 זקוק לה : רגלא דפרמודאי . שם
 אומה מלקטי עזיס דקיס ומתעבדין
 בשוק עד שאלוים בני השוק לבתייהם
 משתכנה ומעבדיים בבתייהם אור
 ובגלדייהם לנשים וילודים זקוקין מהן :
 נר איש ובימו . נר אחד בכל לילה
 ואיש וכל בני ביתו כגו להו כגר אחד :
 וסמסרדין . אחר המזות עושין נר
 אחד בכל לילה לכל אחד ואחד מבני
 הבית : כנגד ימים הנכנסים .
 העתידים לבא : ימים היואלין . שילאו
 כבר זה שהוא עומד בו נמנה עם
 היואלין : פרי סגו . מתעטשים
 ואלוים בקרבנות דפרשת פנחס :
 מעלין בקדש ואין מורדין . מקרא
 יופיין בזה במחזות כפרק שתי הלחם
 (97 ע"ג) : מבחון . משום פרסומו
 נוסא ולא ברה"ל חלא בחזרו שביטור

היו פתוחין לחצר : ואם סוף דר
 צעליים . שאין לו מקום . בחצרו
 להניחה שם : מניחם . מנפנים כנגד
 חלון הסמוך לרה"ל : סככסם . שהיה
 להם לפתחים חוק ביום אירם שלא
 יבטיחו נר אלא בבית ע"ז שהם
 בראשיתו צניטין (פ"ב דף י"ז) : נר
 אחרת . לעשות היכר לדבר : ואי
 איכא מדורס . אם לא לריך נר אחרת
 עליו שמשתמש לאור המדורה ויש
 היכרה שחבר של מזהו הוא : ואי
 אדם חשוב הוא . שאיך רגיל להשתמש
 לאור המדורה : לריך נר אחרת . דאי
 לא היה היכר : מאי חנוכה . על
 אורה על קצבות : בחסותו . בלעז
 חסות בלעזתו והכיר שלא נעשו בו
 י"ג ועשאוים ימים טובים בכלל
 סודאס . לא שאכורין במלאכה שלא
 קבעו אלא לקרות הלל ולומר על
 נאסוס בחודא : קן . יטוע
 ושיטענול"ס : פטיס . קורנס גדול
 ל נפחים : בעל זמל חייב . שלא היה
 להגדיל בחציתו שחכם לחיות :
 נר חנוכה פטור . חטוי שברות
 וירסוס מזה הניחה שם : ואם
 ומרת . הא דקתני בנר חטבה פטור:
 פסולה

שבת־הכל ובשגברה מלכות
 פך אחד של שמן שהיה
 להדליק יום אחד נעשה
 בעום ועשואם ימים טובים
 ישיש ויצא והזיק חייב *גמל
 פשתנו לתוך התנות ודלקה
 להניח חנוני את נרו מבחין
 אומרת "נר חנוכה מצוה
 מגמל ודילמא אי
 יומי משמיה דרבי תנחום

גר

[מס' סופרים
פ"ב הלכה ד'
ע"י תוספות
ב"ח נ"ו ד"ז
מגין ותוספות
מנחות כ'
י"ה נפסל]

רבות דת.
חל יב: עג.
ילס ט: כח:
דיות יב:
חור לט: זכ.

ס' סופרים
ב' סלמה ה'

הגהות
הגרי"א
נפרא
שחמש
(רס) תל"מ :
שם (ודל)
עמות כסון)
מ :

22. 23

משמיה
[

[3D

וְהַיְיחָדִישׁ

תוספות :